

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister MZS

Deadline:

5.1.2e

Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt**Ontworpen door**

5.1.2e

T 5.1.2e
5.1.2e@minvws.nl

nota

(ter beslissing)

Overleg werkgeversorganisaties inzake bonus 2021

Datum

8 februari 2021

Kenmerk**Zaaknummer**

Paraaf directeur

Paraaf 5.1.2e

1 Aanleiding voor deze nota

Voor woensdag 10 februari a.s. staat een overleg gepland tussen u en werkgeversorganisaties over de vormgeving van de bonus voor 2021. Naar verwachting vervangt 5.1.2e u bij dit overleg om reden van uw verhindering.

Ter voorbereiding van dit overleg wordt u gevraagd welke varianten voor de vormgeving van deze bonus uw voorkeur heeft, zodat deze voorkeursvariant tijdens het overleg met werkgeversorganisaties verder kan worden verkend.

2 Besispunten, advies en mogelijk alternatief

- Welke van de hieronder genoemde varianten heeft uw voorkeur?
  - a. de opzet van bonusregeling 2020, een netto bonus van 5.1.2b maar voor een kleinere doelgroep;
  - b. de opzet van de bonusregeling 2020, dezelfde doelgroep, maar een variabele (lagere) netto bonus afhankelijk van het subsidieplafond evenredig verdeeld over het aantal volledige aanvragen;
  - c. Geen netto bonus, maar de inzet van het beschikbare budget voor een nieuwe subsidieregeling met een thema die de gehele sector zorg en welzijn ten goede komt.
  - d. Extra bijdrage aan OVA, maar dan pas per 2022 (en is eenmalig)
  - e. U gaat opnieuw in gesprek met MFIN over het ophogen van het budget voor de bonus van netto 5.1.2b in 2021 met ca. 5.1.2b zodat de bonus voor 2021 aan dezelfde doelgroep als de bonus voor 2020 kan worden toegekend.
- actie vernemen we graag **uiterlijk 9 februari**, opdat deze reactie kan worden benut voor de voorbereiding van het overleg op 10 februari met werkgeversorganisaties.

3 Samenvatting en conclusies

Aanleiding overleg werkgeversorganisaties

Aanleiding voor het overleg is de budgettaire overschrijding in 2020 van de Subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19 (hierna: Subsidieregeling) met ca. 5.1.2b vanwege de ruimhartige aanvraag door zorgaanbieders.

Voor 2021 is wederom een bonus toegezegd van netto 5.1.2b. Om een herhaling van de overschrijding zoals zich voordeed in 2021 te voorkomen is aan de Tweede Kamer bericht dat met de sector wordt besproken hoe kan worden gekomen tot een bonusregeling die recht doet aan de waardering voor de zorgprofessional in de strijd tegen COVID-19 die wel binnen het budgettaire kader blijft.

Hiertoe hebben reeds twee voorbereidende verkennende gesprekken plaatsgevonden op 15 januari en 3 februari jl. voorgezeten door 5.1.2e 5.1.2e waarbij input bij werkgeversorganisaties over een alternatieve vormgeving van de bonus is opgehaald.

Beschikbaar budget bonus 2021:

- **Voor de bonusregeling 2021 is een (bruto) budget beschikbaar van 5.1.2b** Bij deze raming is ervan uit gegaan dat 65% van de zorgprofessionals in de sector zorg en welzijn een uitzonderlijke prestatie heeft verricht en de netto bonus 5.1.2b bedraagt. Dit bedrag is inclusief de benodigde belasting om de bonus netto te kunnen uitkeren en exclusief de uitvoeringskosten voor de subsidiering.
- Dit bedrag komt uit op een netto budget van ca. 5.1.2b. **Uit dit bedrag kan een bonus betaald worden voor maximaal 5.1.2b zorgprofessionals. NB:**
- Kanttekening bij het beschikbare budget is de Pgb bonusregeling Zvw waarvoor een (bruto) bedrag benodigd is van 5.1.2b. Het budget voor de pgb bonusregeling Zvw dient (deels) uit het budget van de bonusregeling 2021 te worden bekostigd. **Het (bruto) beschikbare budget voor de bonusregeling naar 5.1.2b** Dit levert een netto beschikbaar budget op van 5.1.2b.
- **Uit dit verlaagde budget kan een bonus betaald worden voor maximaal 5.1.2b zorgprofessionals.**

Mogelijke varianten bonus 2021

In de voorbereidende gesprekken zijn verschillende varianten met werkgeversorganisaties besproken. Deze varianten worden hieronder kort toegelicht.

Variant A – uitsluiten van een aantal branches binnen zorg en welzijn.

Bij het opstellen van de regeling kan deze beperkt worden door deze alleen open te stellen voor een beperkt aantal – de meest getroffen – branches. Het beschikbare budget biedt de mogelijkheid om aan bijvoorbeeld de ziekenhuissector en VVT een bonus toe te kennen. Dit lijkt ons de meest logische keuze. Met een keuze voor deze deelsectoren wordt het budget uitgeput en is er geen ruimte voor andere deelsectoren (een kleine overschrijding is bovendien niet uitgesloten). Een tabel met daarmee het benodigd budget per deelsector is opgenomen als bijlage.

SG

Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Kenmerk

Politieke weging: deze variant kan naar verwachting rekenen op akkoord van Financiën. In de deelbranches ziekenhuizen en VVT zijn de meest urgente covid werkzaamheden terug te zien. Vanuit werkgeversorganisaties wordt echter aangegeven dat in alle deelbranches de tweede golf als intenser wordt beleefd dan de eerste golf. Deze variant zal daardoor naar verwachting weerstand opleveren bij de deelbranches die worden uitgesloten.

SG
Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Kenmerk

Variant B – een lagere bonus per zorgprofessional waarbij (analoog aan bijvoorbeeld de verdeling van het budget bij het stagefonds) het beschikbare budget wordt gedeeld door het aantal aanvragen. De verwachting is dat het aantal aanvragen in de tweede ronde nog hoger zal zijn dan in de eerste ronde. Uitgaande van de kosten die voor de bonusregeling reeds geraamd zijn, maar van de (grotere) doelgroep die in 2020 heeft aangevraagd zou de hoogte van de bonus rond de 5.1.2b netto uitkomen.

Politieke weging: deze variant kan naar verwachting rekenen op akkoord van Financiën. Politiek wordt deze variant niet haalbaar geacht, omdat consequent is gecommuniceerd dat 5.1.2b wordt uitgekeerd en het terugkomen op deze toezegging zal naar onze verwachting tot veel discussie in de TK en media leiden. Deze variant heeft de ambtelijke voorkeur, omdat deze variant geen onderscheid maakt in deelbranches en budgettair bezien de meest veilige variant is. Het beschikbare budget kan namelijk vanwege het subsidieplafond niet tot een overschrijding leiden.

Variant C – geen bonus maar een nieuwe subsidieregeling t.b.v. de sector zorg en welzijn. Bij deze variant wordt het voor de bonus 2021 beschikbare budget benut voor een eenmalige impuls op een thema dat de gehele sector ten goede komt. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de inzet op onderwerpen als een veilig werkklimaat, een goede begeleiding van nieuwe medewerkers binnen de sector, het opstellen van goede roosters, het verminderen van werkdruk en praktijkvoorbeelden die leiden tot vermindering van de regeldruk.

Politieke weging: deze variant moet nog worden afgestemd met Financiën. Politiek is deze variant uitlegbaar: hoewel de variant inboet op de toezegging van een netto bonus, komt het beschikbare budget de gehele sector ten goede. Het budget wordt ingezet op onderwerpen die een impuls kunnen gebruiken, goed uitlegbaar zijn en waar thans nog geen middelen vanuit de Rijksoverheid voor beschikbaar zijn. Deze variant is niet uitlegbaar naar zorgprofessionals: zij hebben de verwachting dat zij een netto bonus ontvangen. Dit kan gezien de werkdruk die Covid met zich mee brengt demotiverend werken.

Variant D – geen bonus maar eenmalige verhoging van de lonen via de ova in 2022. Bij deze variant wordt het voor de bonus 2021 beschikbare budget benut om eenmalig extra arbeidsvoorwaardenruimte beschikbaar te stellen voor 2022. Dit vergt dat de OVA voor 2022 beleidsmatig wordt verhoogd en in 2023 beleidsmatig wordt verlaagd. Sociale partners kunnen zelf besluiten hoe ze deze middelen aanwenden.

Politiek weging: politiek is deze variant lastiger uitlegbaar want de middelen komen pas in 2022 i.p.v. 2021 beschikbaar, er is geen directe link meer met de extra inzet m.b.t. Covid en er zijn aanvullende afspraken nodig met

zorginkopers en werkgevers om te zorgen dat de middelen ook daadwerkelijk bij werkgevers terecht komen en vervolgens ook ingezet worden als extra arbeidsvoorwaardenruimte door werkgevers. Ook vergt deze variant dat we de OVA-ruimte 2 keer beleidsmatig aanpassen, wat het objectieve karakter (rekenregel) van de OVA en daarmee het OVA-convenant aantast.

5.1.2e

Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Kenmerk

Theoretisch is ook denkbaar dat elke werkgever maximaal voor zeg 60% van de werknemers een bonus kan aanvragen. Dit is echter moeilijk controleerbaar en zal tot weerstand leiden: selectie binnen instellingen zet verhoudingen onder druk.

Impressie opbrengst voorbereidende gesprekken

- Werkgeversorganisaties benadrukken dat de verwachting bij zorgprofessionals is ontstaan dat de bonus 2021 generiek is: voor iedere zorgprofessional binnen zorg en welzijn. Een beperktere doelgroep dan in 2020 dan wel een lager bedrag dan een netto bonus van 5.1.2b wordt als een inperking op deze verwachting gezien.
- Indien het beschikbare budget vergt dat keuzes worden gemaakt in de doelgroep, geven werkgeversorganisaties unaniem het signaal af dat zij geen afbakening kunnen maken binnen de bonusregeling. Een beperkte vormgeving van de bonusregeling kunnen zij niet verantwoorden aan hun achterban. Een belangrijke overweging daarbij is dat de COVID-zorg door hen als een groepsprestatie wordt gezien (vgl. "Alleen samen krijgen we corona eronder").
- Werkgeversorganisaties spreken uit dat de politiek de regie dient te nemen op een scherpere afbakening van de regeling, indien hiervoor wordt gekozen.
- In de overleggen klinkt ook de discussie rondom de keuzes in de vaccinatiestrategie en de algehele vraag om een structurele loonsverhoging door. Deze onderwerpen hangen samen met waardering voor de inzet van het zorgpersoneel en zijn in de ogen van werkgeversorganisaties niet los te zien van het onderwerp bonus 2021.

4 Draagvlak politiek

Aan de Tweede Kamer is in 2020 de toezegging gedaan dat voor 2021 wederom een bonus beschikbaar is van netto 5.1.2b Deze bonus is toegezegd in het verlengde van de bonusregeling 2020 die specifiek bedoeld was als een blijk van waardering voor de zorgprofessionals die een uitzonderlijke prestatie hebben verricht in de strijd tegen Covid-19 in de periode van 1 maart 2020 tot 1 september 2020.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De bonus 2020 is breed aangevraagd. Zo breed dat bijna iedere zorgprofessional binnen zorg en welzijn de bonus heeft ontvangen. Het is aannemelijk dat de verwachting bij zorgprofessionals leeft dat zij die de bonus in 2020 hebben ontvangen, ook in 2021 voor de bonus in aanmerking komen.

6 Financiële en personele gevolgen

Zie kopje beschikbaar budget bonus 2021.

7 Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

N.v.t.

9 Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

10 Toezeggingen

Zie kopje politiek draagvlak.

11 Fraudetoets

N.v.t.

SGDir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt**Kenmerk**

5.1.2e

Bijlage

In de onderstaande tabel is weergegeven hoeveel een 5.1.2b bonus kost wanneer deze voor iedereen in een branche wordt aangevraagd. Hierbij is een bandbreedte genomen voor het aantal werknemers op basis van CBS cijfers en de opgave door aanvragers.

Nb. Het CBS telt hoofdbanen, de baan in zorg en welzijn waarin de werknemer het meeste verdient. In de opgave van de aanvragers zijn werknemers met meerdere banen of werknemers die van baan zijn gewisseld mogelijk dubbel geteld, waardoor het aantal werknemers hoger uit kan vallen. Werknemers van zorginstellingen die geen bonus hebben aangevraagd hebben we niet in beeld via de opgave van aanbieders.

SG
Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Kenmerk

Tabel benodigd budget per branche

Branches	Benodigd budget werknemers op basis CBS, Q2 2020 5.1.2b	Benodigd budget werknemers op basis opgave aanbieders 5.1.2b	Benodigd budget professionals incl. derden* 5.1.2b
Universitair medische centra		5.1.2b	5.1.2b
Ziekenhuizen en overige med. spec. zorg			
Geestelijke gezondheidszorg			
Huisartsen en gezondheidscentra			
Verpleging, verzorging en thuiszorg			
<i>wv Verpleging en verzorging</i>			
<i>wv Thuiszorg</i>			
Gehandicaptenzorg			
Jeugdzorg			
Overige zorg en welzijn*			
Sociaal werk			
Apotheken	Niet bekend		
SBI-code niet uit lijst regeling	0		
Totaal		5.1.2b	

*Aantal derden berekend uitgaande van een aanvraagpercentage van 87%.

	Benodigd budget incl. derden bonus	Benodigd budget incl. derden bij aanvraagpercentage
		5.1.2b
UMC's, ziekenhuizen en VVT		5.1.2b
UMC's, ziekenhuizen, VenV, gehandicaptenzorg		
UMC's, ziekenhuizen, VenV, huisartsen		

* Bij de bonus voor 2020 is door zorgaanbieders voor 85-90% van de werknemers een bonus aangevraagd.

SG
Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Kenmerk